

«گلاب‌باتور ۲» پاسخی به پرسش امروز آمریکایی‌ها

آمریکا راه فروپاشی را خواهد پیمود؟

پنجشنبه ۱۷ دی ۱۳۹۲ | ۱۵ رجب ۱۴۳۴ | ۱۶ ژانویه ۲۰۲۵ | سال هفدهم | شماره ۴۳۳۲ | ۸ صفحه | ۵۰۰۰ تومان

وطن امروز

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

۱۱۰ سال و ۱۲۶ روز گذشت

پرسپولیس و سپاهان فردا در سوپر جام فوتبال ایران

در اراک برابر هم قرار می‌گیرند

یک برد و یک جام

وفات جاسونز پيامبر کرپلا عقيله بنی‌هاشم حضرت زینب سلام‌الله‌علیها را تسلیت می‌گوییم

تیتتر های امروز

درباره اظهارات رئیس‌جمهور در گفت‌وگو با شبکه‌ان‌بی‌سی آمریکا

مجازات ترامپ قطعی است

صفحه ۲

تعویق انتخابات شوراها، چالش‌های جدید و تصمیم‌گیری دشوار مجلس

انتخابات شوراها بر سر دوراهی

صفحه ۲

رشد ۶۰ درصدی اعتکاف دانشجویی نسبت به سال گذشته

خلوتگه راز

صفحه ۲

گزارش «وطن‌امروز» درباره ادعای دولت مبنی بر عدم کفایت ۲۰۰ همت بودجه برای اشتغال یک میلیون نفر

معاهده ناکارا برای کار

صفحه ۳

کلاف در هم پیچیده از تنش اسرائیل

نگاه مهدی بختیاری

اختلافات در ساختار نظامی اسرائیل بالا گرفته و درخواست استعفای معاون رئیس ستاد ارتش، گره این کلاف سردرگم را کورتور هم کرده است. ماجرا از این قرار است که ژنرال «عمیر برعم» معاون «هرتزی هالوی» رئیس ستاد ارتش که ۳۱ اکتبر ۲۰۲۲ منصوب شده بود، حالا به یکی از مخالفان و منتقدان جدی فرمانده خود تبدیل شده و در نامه‌ای خطاب به وی اعلام کرده قصد دارد طی روزهای آینده از کار کنار بکشد. کنار کشیدن برعم از این جهت ماجرا را پیچیده می‌کند که طبق دستور «اسرائیل کانس» وزیر جنگ که خودش یکی از مخالفان جدی برعم محسوب می‌شود، رئیس ستاد ارتش نه تنها اجازه ندارد معاون جدید برای خود منصوب کند، بلکه جلوی همه انتصابات در سطوح بالای ارتش نیز گرفته شده است.

برخی نتایج کمیته حقیقت‌یاب مربوط به جنگ اخیر بویژه شکست فاجعه‌بار ۷ اکتبر در عملیات توفان الاقصی (اگر چه مقامات دولتی و شخص نتانیاهو با انجام تحقیقات مخالفند) قرار است در آینده نزدیک منتشر شود و انتشار این گزارش می‌تواند به برکناری افراد بیشتری از جمله هالوی، رئیس ستاد ارتش بینجامد و از این جهت غافلگیرانه نخواهد بود که طی یکی دو ماه آینده شاهد استعفای او از ریاست ستاد ارتش پیش از برکناری‌اش نیز باشیم. با کنارگیری یا برکناری قریب‌الوقوع هالوی از ریاست ستاد ارتش، نام لافل ۴ گزینده برای جانشینی او مطرح است: «بیل زمیر» مدیر کل فعلی وزارت جنگ و خود «عمیر برعم» معاون فعلی هالوی که گفته بزوادی از معاونت ستاد ارتش صهیونیستی کنار می‌رود. در کنار این دو که گزینه‌های جدی‌تری نسبت به برعم هستند، اسامی «وری گوردین» فرمانده منطقه شمال و «افی میلو» فرمانده جبهه داخلی نیز دیده می‌شود. جالب‌ترین «برعم» برای نشستن به جای هالوی حتی در نامه استعفایش هم دیده می‌شود. او در خلال انتقادات تلویحی از هالوی درباره نحوه ادامه جنگ، عملیات‌ها و مسأله مهم نیروی انسانی گفته «البته حاضر در آینده هر نقشی را که لازم باشد در ساختار نظامی ایفا کنم».

انتظار می‌رود در چند ماه آینده، شاهد برکناری‌ها و استعفاهای متعددی در ساختار نظامی و امنیتی اسرائیل باشیم که تبعات زیادی در پی خواهد داشت. افرادی که تا دیروز برای تصدی مقام‌های بالاتر با هم رقابت می‌کردند حالا در معرض اتهامات سنگین کم‌کاری و اهمال در قبال حمله ۷ اکتبر قرار دارند.

ادامه در صفحه ۸

چرا تن دادن به توافق آتش‌بس با حماس یک شکست حیثیتی برای رژیم صهیونیستی است

افزایش اختلاف و شکاف در کابینه نتانیاهو بر سر آتش‌بس

قاتل بازنده

نقدی بر سخنان علینقی مشایخی در یک مناظره

شعار سال به مثابه ابزار انگیزشی

دیدگاه مرتضی علیزاده

در برنامه اخیر مناظره میان علینقی مشایخی و سیداحسان خاندوزی، موضوع توسعه اقتصادی در ایران مورد بحث و بررسی قرار گرفت که البته با برخی حواشی همراه بود. مشایخی به عنوان استادی باتجربه، نظرات خود را درباره وضعیت اقتصادی کشور و چالش‌های آن بیان کرد که بخش‌های مختلف آن در جای خود قابل بحث است اما موضوع این یادداشت نقد دیدگاه‌های او درباره کارکردهای

شعار سال و اثرات تحریم بر اقتصاد کشور است. مشایخی در این برنامه تأکید کرد ممکن است شعار سال خصوصاً در شرایط کنونی اقتصاد ایران، به عنوان یک ابزار مؤثر در توسعه اقتصادی عمل نکند. او بر این باور است شعارها و وعده‌ها بدون برنامه‌ریزی دقیق و عملیاتی نمی‌تواند به بهبود واقعی وضعیت اقتصادی کشور کمک کند اما واقعیت این است که مشخصاً این بخش از سخنان او ناشی از تصورات اشتباهی است که نسبت به کارکرد شعار سال دارد که در سال‌های اخیر عمدتاً اقتصادی بوده است. عملکرد اقتصادی مسؤولان قلعاً در جای خود قابل نقد است اما نباید فراموش کرد شعار سال می‌تواند به عنوان یک نقشه راه و محور وحدت میان جامعه و سیاست‌گذاران عمل کند. شعار سال به عنوان یک ابتکار از سوی رهبر معظم انقلاب، دارای کارکردهای متعددی است.

۴- همین نهدی‌مانی منجر به تشخیص نهای‌ها عاجل، فوری و حیاتی کشور شده و اولویت‌هایی را پیش روی مقام‌معمظم رهبری می‌گذارد. حرکت هماهنگ مجموعه نظام، درک چنین حساسیت‌ها و اولویت‌بندی‌ها و حرکت به سمت آنهاست.

۵- حرکت کلی و جمعی صحیح به سمت اهداف میسر نمی‌شود مگر حرکت فردی مردم و مسؤولان نیز جهت‌دار و عقلانی باشد، توصیه‌های ولی فقیه در دیدارهای متعدد سالانه با مسؤولان و مردم، با چنین درکی قابل انجام است. جهت‌دهی عقلانی (اسلامی) به کارها، میزان کارایی را چند برابر کرده و خدمت‌رسانی را نیز چند برابر می‌کند.

۶- بستر اصلی کارآمدی دولت و توفیق خدمات بخش‌های مختلف نظام و اداره خوب کشور، اعتماد مردم به مسؤولان است که ضامن دوام و ارتقای اعتماد و آگاهی صحیح مردم از حقایق سیاسی کشور است. حکومت اسلامی روی پایه آگاهی مردم بنا شده است. مسؤولان باید برای تحقق این موضوع مدیریت عقلانی بر اساس حق (شیوه اسلامی: احسان و عدالت)، صداقت و مدارا داشته باشند و ناآییا با اطلاع‌رسانی دقیق و صحیح، حقایق را به اطلاع مردم برسانند.

ادامه در صفحه ۸

برای رسیدن به توسعه پایدار، تغییرات اساسی در ساختار اقتصادی کشور لازم است. او معتقد است صرفاً تکیه بر شعارها کافی نیست و باید به دنبال اصلاحات اساسی رفت. کمتر کسی با این مطالب که برخی از آنها نقطه مشترک میان همه اقتصاددانان است مخالفت دارد. اما ارتباط این سخنان با تعیین شعار سال در حالی که می‌تواند به عنوان یک نقطه شروع برای تغییرات اساسی عمل کند، مشخص نیست. از طرفی در حالی یکی از انتقادات مشایخی نسبت به شعار سال این است که امکان دارد تبدیل به یک ابزار تبلیغاتی شود و نتواند تأثیر واقعی بر اقتصاد کشور بگذارد که اگر نهادهای مسؤول بتوانند با جدیت و اراده قوی به اجرای برنامه‌های مرتبط با شعار سال بپردازند، می‌توان نتایج ملموسی را در کشور مشاهده کرد که البته این امر مستلزم همکاری و همفکری میان بخش‌های مختلف جامعه است. در نهایت می‌توان گفت بخش‌هایی از انتقادات مشایخی به وضعیت اقتصادی کشور درست و قابل قبول و نشان‌دهنده دغدغه‌ها و نگرانی‌های جدی او درباره آینده اقتصادی ایران است اما باید توجه داشت شعار سال نه تنها یک ابزار انگیزشی، بلکه یک فرصت برای همگرایی و همکاری میان نهادهای مسؤول مردم است که اگر بتوان بدرستی از این فرصت بهره‌برداری و آن را به یک برنامه عملیاتی تبدیل کرد، می‌توان امیدوار بود گام‌های مؤثرتری در جهت توسعه اقتصادی کشور برداشته شود. در نتیجه، به نظر می‌رسد در کنار انتقادات سازنده نسبت به اوضاع اقتصادی کشور، باید به کارکردهای مثبت شعار سال نیز توجه داشته باشیم و تلاش کنیم با همفکری و همکاری، از این ابتکار بهره‌برداری کنیم. توسعه اقتصادی نیازمند عزم ملی و همت جمعی است و شعار سال می‌تواند یکی از ابزارهای مؤثر در این مسیر باشد.

علاوه بر این مشایخی درباره تحریم‌ها نیز نظراتی مطرح کرد که سادهانگاره به نظر می‌رسد. ظاهراً تلقی او این است که تحریم‌ها به تنهایی عامل اصلی مشکلات اقتصادی کشور است و با رفع آنها عمده مشکلات کشور مرتفع شده و کشور در مسیر توسعه قرار می‌گیرد. به نظر می‌رسد این دیدگاه‌ها چند اشکال اساسی دارد؛ اولاً تحریم‌ها تنها یکی از عوامل مؤثر بر اقتصاد ایران است و نمی‌تواند به عنوان دلیل مشکلات اقتصادی تلقی شود. ضعف و برخی ناکارآمدی‌ها در ساختار اقتصادی و مدیریت منابع از جمله عواملی است که به چالش‌های اقتصادی دامن می‌زند و از این جهت تمرکز صرف بر تحریم‌ها بدون توجه به عوامل داخلی، تحلیل ناقصی از وضعیت اقتصادی کشور ارائه می‌دهد.

ادامه در صفحه ۸

ورود بدون چراغ به

تاریکخانه FATF ممنوع

یادداشت روز

مصطفی نصری

پیوستن یا عدم پیوستن ایران به لایح گروه ویژه اقدام مالی (FATF) از جمله لایح پالرمو و CFT، همواره یکی از موضوعات بحث‌برانگیز در میان سیاست‌گذاران و کارشناسان اقتصادی کشور بوده است. مجمع تشخیص مصلحت نظام اخیراً تصمیم گرفته این لایح را بار دیگر بررسی کند. امری که بحث‌های تازماری درباره تأثیرات مثبت و منفی آن بر وضعیت اقتصادی و تعاملات بانکی ایران ایجاد کرده است. این تصمیم در حالی گرفته شده که ایران همچنان تحت فشار تحریم‌های آمریکا قرار دارد. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه در سخنانی به نکته مهمی اشاره کرد که می‌تواند به عنوان راهنمایی در بررسی این موضوع مورد توجه قرار گیرد. وی تصریح کرد: «با وجود تحریم‌ها نمی‌شود تضمین داد خروج از فهرست سیاه FATF تأثیر فوق‌العاده‌ای روی روابط اقتصادی ما خواهد داشت. حلال همه مشکلات ما FATF نیست».

این اظهار نظر واجد نکته مهمی درباره پیوستن به لایح FATF است که می‌توان آن را اینگونه تشریح کرد: «سودن تضمین اقتصادی و رفع تحریم‌های یکجانبه، تصویب لایح FATF همچون قدم گذاشتن به دخمه‌ای تاریک بدون چراغ است که چه بسا خطرات سهمگینی را در پی داشته باشد».

■ خروج از فهرست سیاه FATF حلال مشکلات نیست

موافقان تصویب لایح FATF معتقدند پیوستن ایران به این لایح می‌تواند گامی مؤثر در راستای کاهش فشارهای اقتصادی باشد. آنها مدعی‌اند خروج ایران از این فهرست می‌تواند ریسک همکاری با ایران را برای بانک‌ها و مؤسسات مالی کاهش دهد و زمینه‌ساز بازگشت ایران به نظام مالی بین‌المللی شود اما آنچه نمی‌شود نادیده گرفت این است که حتی در صورت خروج ایران از فهرست سیاه FATF، تحریم‌های آمریکا همچنان مانع اصلی تعاملات اقتصادی و بانکی ایران با جهان خواهد ماند. بانک‌ها به دلیل ترس از تحریم‌های ثانویه آمریکا، حاضر به همکاری با ایران نخواهند شد. خروج از فهرست سیاه FATF بدون رفع تحریم‌های آمریکا تأثیر معناداری بر روابط اقتصادی ایران نخواهد داشت و چه بسا مشکلات بیشتری را پیش روی ایران قرار دهد. تا زمانی که تحریم‌ها برقرار است، پیوستن به این لایح ممکن است بدون تأثیر مثبت بر اقتصاد، تنها فشارهای داخلی و نظارت‌های بین‌المللی را افزایش دهد. تجربه نیز نشان داده حتی کشورهایی که تمام استانداردهای FATF را رعایت کرده‌اند، در صورت اعمال فشارهای سیاسی و اقتصادی، همچنان با موانع جدی روبه‌رو هستند.

■ مسیری جایگزین مطمئن‌تر است

پیوستن به لایح FATF بدون رفع تحریم‌های آمریکا نمی‌تواند تأثیر فوق‌العاده‌ای بر روابط اقتصادی ایران داشته باشد. بانک‌های بین‌المللی برای همکاری با ایران نه تنها نیازمند خروج این کشور از فهرست سیاه FATF هستند، بلکه باید از عواقب تحریم‌های ثانویه آمریکا نیز در امان باشند. در نتیجه، حتی در صورت خروج ایران از فهرست سیاه، تا زمانی که تحریم‌های آمریکا لغو نشود، مشکلات فشارهای تعاملات بانکی و اقتصادی ایران همچنان پابرجا خواهد بود. با توجه به شرایط کنونی، ایران باید ضمن بررسی دقیق این موضوع و بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی و منطقه‌ای استراتژی‌های جامع‌تری برای کاهش فشارهای اقتصادی و تقویت روابط مالی بین‌المللی تدوین کند. ایران می‌تواند از طریق تقویت روابط اقتصادی با کشورهای نظیر چین، روسیه و هند، فشارهای اقتصادی ناشی از FATF و تحریم‌ها را کاهش دهد.

■ دست تیم دیپلماسی را قبل از مذاکرات خالی نکنید

با توجه به شرایط فعلی، یکی از راهکارهای پیشنهادی در خروج با مسأله پیوستن به لایحی مانند پالرمو و CFT، به تعویق انداختن بررسی این موضوع تا زمان دستیابی به انتفاع اقتصادی معنادار برای ایران است. این رویکرد نه تنها می‌تواند به عنوان ابزاری در تقویت موضع تیم دیپلماسی ایران در مذاکرات آتی عمل کند، بلکه مانع از ارائه امتیازات یک‌جانبه بدون دریافت تضمین‌های اقتصادی مشخص می‌شود. در شرایطی که تحریم‌های یکجانبه آمریکا همچنان پابرجاست و نظام بانکی بین‌المللی با تعامل با ایران خودداری می‌کند، هر گونه اقدام برای حرکت در مسیر استانداردهای FATF ممکن است صرفاً دست ایران را در میان مذاکرات خالی کند. بدون تضمین‌های روشن اقتصادی از سوی طرف‌های مقابل، پیوستن به این لایح می‌تواند به معنای از دست دادن یکی از اهرم‌های مهم مذاکره باشد.

ایران می‌تواند از مسأله پیوستن به FATF به عنوان برگ برنده‌ای در مذاکرات استفاده کند و آن را مشروط به دریافت امتیازات اقتصادی معنادار کند. با تغییر شرایط سیاسی یا کاهش تحریم‌ها، ایران می‌تواند در شرایط بهتری درباره این موضوع تصمیم‌گیری کند. تصمیم‌گیری درباره پیوستن به لایح پالرمو و CFT باید با در نظر گرفتن منافع استراتژیک ایران و در زمان مناسب انجام شود. هر گونه اقدام مشابه در این زمینه می‌تواند بدون دستیابی به منافع ملموس، فرصت‌های دیپلماتیک ایران را محدود کند.